

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI
MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBI FAKULTETI**

Qo‘lyozma huquqida
UDK: 336:330.3(575.1)

Mannopov Alisher Abror o‘g‘li

**Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qo‘llab-
quvvatlashni rivojlantirish istiqbollari**

70410401 – “Davlat moliyasi va xalqaro moliya” mutaxassisligi bo‘yicha magistr
akademik darajasini olish uchun yozilgan

DISSERTATSIYA

Ilmiy rahbar: PhD., dots.v.b., N. I. Primova

TOSHKENT – 2024

Magistrlik dissertatsiya ishi “Moliya va moliyaviy texnologiyalar” kafedrasida dastlabki himoyadan oʻtgan.

_____sonli bayonnoma «_____» _____ 2024 y.

Kafedra mudiri: X.X. Xudoyqulov

_____

imzo

_____ sana

Ilmiy rahbar: N. I. Primova

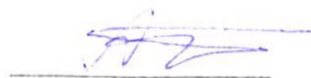

_____

imzo

10.05.2024

_____ sana

Magistr: A.A.Mannopov

_____

imzo

_____ sana

Dissertatsiya “Moliya va buxgalteriya hisobi” fakultetida 2024yil “___”
_____da №_____ raqam bilan ro‘yxatga olingan

1. Annotatsiya

Mazkur dissertatsiya ishida xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qoʻllab-quvvatlashni rivojlantirish istiqbollari nazariy jihatdan asoslab berilgan. Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qoʻllab-quvvatlash tartibi bayon qilingan. Shuningdek, xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qoʻllab-quvvatlashni amaldagi holatini tahlil qilish orqali mavjud muammolarni aniqlash hamda takomillashtirish yuzasida taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

2. Kalit soʻzlar

Xorijiy investitsiyalar, hudud, davlat, dastur, aktivlar, investorlar, pul mablagʻlari.

MUNDARIJA

I BOB. KIRISH.....	6
1.1. Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi.....	6
1.2. Tadqiqotning maqsadi va vazifalari.....	7
1.3. Tadqiqotning asosiy muammolari va savollari.....	8
1.4. Tadqiqot obyekti va predmeti	8
1.5. Tadqiqot natijalarining ilmiy-nazariy va amaliy ahamiyati.....	9
1.6. Dissertatsiya tarkibining qisqacha tavsifi.....	9
II BOB. ADABIYOTLAR SHARHI.....	11
2.1. Adabiy manbalarda keltirilgan tadqiqotlar natijalari.....	11
2.2. Tadqiqot gipotezasi.....	20
III BOB. TADQIQOT METODOLOGIYASI.....	21
3.1. Ma'lumotlar manbalari.....	21
3.2. Tadqiqot dizayni.....	21
3.3. Tadqiqotda qo'llanilgan uslublar.....	22
3.4. Tadqiqotni o'tkazish uchun zarur sharoitlar.....	22
3.5. Tadqiqot jarayonida kutilayotgan muammolar va ularning yechimi.....	23
3.6. Tadqiqotdan kutilayotgan ilmiy va amaliy natijalar.....	23
IV BOB. TADQIQOT TAHLILI VA NATIJALAR.....	24
4.1. Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashni nazariy asoslari.....	24
4.2. Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashni uslubiy asoslari.....	30
4.3. Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashni amaldagi holati.....	41
4.4. Xorijiy investitsiyalarni hududlarga jalb qilishning davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashni rivojlantirish istiqbollari.....	54
V BOB. XULOSA VA TAKLIFLAR.....	63
5.1. Tadqiqotning asosiy ilmiy - amaliy yangiligi va natijalari.....	63
5.2. Tadqiqot natijasida keltirilgan asosiy tavsiya va takliflar.....	64
5.3. Kelgusi tadqiqotchilar uchun takliflar.....	65
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.....	68

I BOB. KIRISH

1.1. Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi

Taraqqiyotning hozirgi bosqichida mamlakatimiz iqtisodiyotiga chet el investitsiyalarini jalb etish bu nafaqat xorijiy sheriklar bilan xamkorlikda yangi istiqbolli loyihalarni amalga oshirish, ayni paytda bu avvalo yangi zamonaviy, texnika, dastgoh, uskunalar va texnologiyalarni joriy etish, shu asosda ishlab chiqaradigan mahsulotlarimizning yuksak sifatini ta'minlashga qaratilgan.

Bugungi kunda barpo etilayotgan Yangi O'zbekiston ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va voqealarni sifat jihatdan yangicha fikrlashni taqozo etadi. Iqtisodiyotni texnik-iqtisodiy modernizatsiyalash va kerak bo'lsa tubdan yangilash, real sektorning ustuvor tarmoqlarini rivojlantirish, ya'ni tashqi va ichki bozordagi talablarga javob beradigan raqobatbardosh tovarlar va xizmatlarni ko'paytirish va yangilarini yaratish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Mamlakatimizda qabul qilingan 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekiston ning Taraqqiyot strategiyasi begliganganidek, "milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash, jumladan davlat budjeti taqchilligini qisqartirish va 2023 yildan yalpi ichki mahsulotga nisbatan uning 3 foizdan oshib ketmasligini ta'minlash, har bir tuman budjetining kamida 5 foizini «Fuqarolar budjeti» dasturi doirasida aholining takliflari asosida yeng dolzarb muammolarni yeshishga sarflashni tashkil qilish"¹ muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev ta'kidlab o'tganlaridek, "Har bir deputat o'zining okrugidagi budjet hisobidan bo'layotgan qurilishlar, yo'llarni, har oyda borib ko'rsa, buyurtmachi va pudratchidan sifatni talab qilsa, bilasizlarmi, ahvol qanday o'zgaradi? Buning uchun sizlarda yetarli vakolat ham, shijoat ham bor." Shuningdek bu borada fikrlarni davom ettirar ekan, "Budjet xarajatlari, aholi va tadbirkorlar oldidagi majburiyatlarimizni qisqartirmagan holda, biznesga soliq yukini kamaytirish bo'yicha ishlarni davom ettiramiz. Jumladan, 1-yanvardan boshlab qo'shilgan qiymat solig'i stavkasini 15

---

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022 — 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. 2022 yil 28 yanvar.